

Załącznik
o Uchwały Nr X/51/2015
Rady Gminy Kobiele Wielkie
z dnia 29 października 2015r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok.

Wprowadzenie

Problemy wynikające z picia alkoholu, używania narkotyków oraz przemocy w rodzinie są w dalszym ciągu najpoważniejszymi kwestiami społecznymi. Zjawiska te mają przemożny wpływ na bezpieczeństwo społeczne, stan zdrowia ludzi jak też relacje z najbliższymi. Z problemem alkoholizmu wiążą się zagrożenia dla prawidłowego funkcjonowania zarówno sfery ekonomicznej, moralnej i zdrowotnej społeczeństwa. Obecnie nie zastanawiamy się już, czy warto pomagać osobom, rodzinom z problemem alkoholowym a szczególnie dzieciom z rodzin dotkniętych chorobą alkoholową, ale jak to robić szybciej, skuteczniej, efektywniej. Pomagać - to znaczy minimalizować skutki alkoholizmu, narkomanii, nikotynizmu, ale pomagać to przede wszystkim zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową, jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję. Pomagać to również wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było potrzebne "podpieranie się" substancjami uzależniającymi. Skutki uzależnień nie ograniczają się jedynie do ograniczeń fizycznych czy psychicznej degradacji samego alkoholika, one dotyczą wszystkich osób, które żyją, pracują czy przyjaźnią się z uzależnionym.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zobowiązuje gminy do corocznego uchwalania i realizowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ogólnym zadaniem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywaniu Problemów Alkoholowych jest zwiększenie świadomości społeczności lokalnej w zakresie zagrożeń związanych z nadużywaniem alkoholu, a w konsekwencji promowanie właściwych postaw wobec problemów nadużywania i uzależnienia od alkoholu. Wśród szkód związanych z alkoholem znajdują się zatem zarówno te jednostkowe (np. szkody zdrowotne występujące u osób pijących szkodliwie, zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym i emocjonalnym występujące u dzieci alkoholików), jak i te widziane z szerszej perspektywy (np. naruszenia prawa związane z alkoholem: sprzedaż alkoholu osobom niepełnoletnim). Celem działań podejmowanych przez administrację samorządową jest zmniejszenie problemów powodowanych przez alkohol w całej populacji, a nie tylko w grupie podwyższonego ryzyka. Działania podejmowane przez gminę na rzecz ograniczenia szkód powodowanych przez alkohol skierowane są więc do wszystkich mieszkańców - również tych niepijących. Zarówno do osób dorosłych, ale i do nastolatków, do kierowców i do kobiet w ciąży, do sprzedawców alkoholu jak i do nauczycieli.

Kluczowym aktem prawnym regulującym w Polsce kwestie alkoholowe jest ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Ustawa stanowi, iż „prowadzenie działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy”. Realizacja tych zadań jest prowadzona w formie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest kontynuacją działań realizowanych w tym zakresie od kilku lat na terenie Gminy Kobiele Wielkie. Określa on lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu. Program stanowi spis działań będących jednocześnie zadaniami własnymi gminy, w myśl art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Kierunki działania

Planowane działania zmierzają w szczególności do:

1. Zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem oraz współuzależnionych od alkoholu.
2. Udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej, społecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych.
4. Ograniczenie dostępu do alkoholu przez ustalenie zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych oraz kontrolę przestrzegania zasad obrotu tymi napojami.
5. Wspomagania działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych w rodzinie. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień.

Strategia działania

1. Profilaktyczne i edukacyjne oddziaływanie na postawy i zachowania ważne dla zdrowia i trzeźwości, a w szczególności wobec dzieci i młodzieży oraz grup podwyższonego ryzyka.
2. Szkolenia w zakresie strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych.
3. Edukacja publiczna pomagająca w zapobieganiu i rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
4. Wspieranie i inspirowanie działalności środowiskowej, wzajemnej pomocy osób z problemami alkoholowymi oraz organizacji społecznych.
5. Działania edukacyjne służące zmianie struktury spożycia napojów alkoholowych oraz propagowania „trzeźwego sposobu życia”.
6. Koordynowanie działań poszczególnych placówek i struktur zajmujących się profilaktyką i problemami alkoholowymi.

Działania profilaktyczne wobec dzieci i młodzieży.

Problemy wynikające z picia alkoholu przez młodzież stanowią obecnie jedną z najważniejszych kwestii społecznych. Zjawisko to ma istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego (wzrasta liczba zarówno nieletnich sprawców przestępstw jak i ofiar, zjawisko przestępczego zdobywania „środków” na alkohol). Druga grupa problemów to funkcjonowanie dzieci i młodzieży w rodzinach dysfunkcyjnych powodujących zaniżoną samoocenę, brak spójnego systemu wartości, brak umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych. Jednocześnie badania naukowe na temat czynników ryzyka związanego z piciem alkoholu przez młodzież, jednoznacznie wykazują, iż jednym z najważniejszych czynników chroniących młodzież przed nadużywaniem alkoholu jest silna więź rodzinna. Należy zwrócić uwagę na to by młodzież dostrzegała w używaniu alkoholu realnie istniejące ryzyko. Ryzyko dla siebie i dla swoich rodzin. Dlatego niezbędne jest prowadzenie działań informacyjnych i wychowawczych, które dadzą szansę na dokonanie właściwych wyborów życiowych. W tym celu należy wprowadzić :

- szeroką ofertę zajęć kulturalnych i sportowych,
- działalność informacyjną o możliwościach udzielania pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom,
- przeprowadzać warsztaty i wdrażać programy profilaktyczne dla młodzieży i rodziców,
- zadbać, aby w miejscach sprzedaży napojów alkoholowych były umieszczone informacje o szkodliwości spożywania alkoholu oraz zakazie podawania i sprzedaży osobom nieletnim lub nietrzeźwym,
- tworzyć bazę dla realizacji wyżej wymienionych celów.

2. Współpraca ze szkołami, placówkami kulturalnymi i związkami sportowymi.

- Preferowanie tych programów, które łączą realizację programu profilaktycznego z różnorodnymi zajęciami pozalekcyjnymi (artystyczne, sportowo-rekreacyjne, naukowo-rozwojowe).
- Realizacja zajęć i programów profilaktycznych w świetlicach środowiskowych w gminie Kobile Wielkie, w Szkołach Podstawowych i Gimnazjum.
- Zapewnienie szkołom i instytucjom odpowiedniej literatury.
- Współpraca z organizacjami o charakterze sportowym poprzez uruchomienie i wspierania działalności innych form czynnego spędzania czasu wolnego (wycieczki rowerowe, tenis, rozgrywki na boiskach itp.).

3. Zwiększanie dostępu leczenia odwykowego

Współpraca i stały kontakt z zakładami leczenia odwykowego w zakresie umożliwiającym zwiększenie dostępności do leczenia oraz skutecznej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej.

4. Kampania edukacyjna dla ogółu mieszkańców gminy

Działania zawarte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powinny być również skierowane do całego środowiska lokalnego.

Powinny wpływać na sposób postrzegania problemów alkoholowych i na zrozumienie istoty zjawiska. Tego typu działanie jest swego rodzaju inwestycją na rzecz środowiska i może wpływać na poprawę jakości życia mieszkańców gminy. Możliwe kampanie edukacyjne do realizacji w zakresie: zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim, alkohol a kierowcy, alkohol a ciąża (syndrom FAS).

Zadania programu na 2016 rok.

I Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w środowisku dorosłych, dzieci i młodzieży.

1. Dofinansowanie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej z zakresu alkoholizmu, narkomanii i przemocy dla dzieci, młodzieży i dorosłych, promowanie wiedzy o szkodliwości picia napojów alkoholowych, używania narkotyków i innych środków odurzających w formie: odczytów, wykładów połączonych z dyskusją, prowadzenie w szkołach podstawowych i gimnazjum programów profilaktycznych, prowadzenie zajęć edukacyjno - profilaktycznych w świetlicach szkolnych.
2. Wdrażanie nowych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w szkołach, z wykorzystaniem różnych form oddziaływań o charakterze sportowym, kulturalnym w połączeniu z oddziaływaniami o charakterze psychologiczno - pedagogicznym i edukacyjno – informacyjnym w zakresie profilaktyki uzależnień.
3. Prowadzenie edukacji społecznej w placówkach oświatowych na temat uzależnień oraz informowanie o konsekwencjach nadużywania alkoholu i narkotyków oraz zakup materiałów edukacyjnych (książki, czasopisma, broszury, tablice, płyty DVD).
4. Promocja imprez bezalkoholowych w zakresie profilaktyki i edukacji w formie festynów rodzinnych, koncertów i zajęć sportowych jako alternatywnych form spędzania czasu wolnego i zapobiegających powstawaniu patologii społecznych.
5. Prowadzenie świetlicy środowiskowej dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym w tym: zatrudnienie opiekuna świetlicy, poprawa bazy świetlicy środowiskowej poprzez zakup komputerów, programów, drukarek, sprzętu sportowego, mebli, doposażenie placu zabaw, zakup gier, materiałów plastycznych i biurowych.
6. Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym.
7. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.

II Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Podstawowym zadaniem samorządu terytorialnego jest profilaktyka i zwiększanie dostępności terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia dla mieszkańców gminy. Dostępność profesjonalnej i efektywnej terapii warunkuje skuteczność jakichkolwiek działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin. Na terenie naszej gminy nie działa żadna placówka leczenia odwykowego, jednak dla umożliwienia rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez leczenie, gmina współpracuje z ośrodkami na terenie powiatu radomszczańskiego oraz miasta Radomska, gdzie mieszkańcy gminy mogą korzystać z opieki. Na mocy art.21 ustawy bezpłatne leczenie osób uzależnionych od alkoholu odbywa się w podmiotach leczniczych, a od osób uzależnionych od alkoholu nie pobiera się opłat za świadczenia w zakresie terapii uzależnienia od alkoholu.

W związku z powyższym w celu realizacji zadań określonych w Programie przyjmuje się poniższe formy i sposoby realizacji:

1. Motywowanie do leczenia osoby uzależnionej.
2. Dofinansowanie działań terapeutycznych prowadzonych w placówkach leczenia uzależnień i współuzależnień, do których uczęszczają mieszkańcy naszej gminy.
3. Tworzenie warunków sprzyjających zwiększaniu dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin.
4. Udzielanie informacji na temat możliwości leczenia uzależnień.
5. Pokrycie kosztów dojazdu osób uzależnionych objętych terapią w Poradni Uzależnień w Radomsku.
6. Współpraca z merytorycznie właściwymi organizacjami w zakresie udzielania pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej, prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie (z Przychodnią Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Radomsku oraz Przychodnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Radomsku, z Policją, z GOPS, ze szkołami).
7. Podejmowanie czynności zmierzających do objęcia leczeniem osób uzależnionych od alkoholu, a zwłaszcza:
 - prowadzenie rozmów profilaktycznych, motywujących do podjęcia leczenia odwykowego,
 - kierowanie osób uzależnionych na badanie psychologiczne w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
 - finansowanie badań przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia alkoholowego,
 - przeprowadzanie wywiadów środowiskowych,
 - kierowanie do Sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.
8. Udział członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szkoleniach, seminariach i konferencjach.

III Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Podejmowanie interwencji wobec rodziny poprzez zintegrowanie działań instytucji zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie (szkoły, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, Ośrodek Pomocy Społecznej , Sąd, Policja, świetlice, GKRPA).
2. Udzielania porad prawnych rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym.
3. Wspieranie szkoleń i kursów specjalistycznych zwiększających kompetencje w zakresie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
4. Udzielanie pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin szczególnie poprzez przeprowadzanie rozmów, wywiadów środowiskowych, kierowanie tych osób do punktu konsultacyjnego, grup wsparcia, grup AA, współpraca z poradnią leczenia odwykowego.

5. Zakup pozycji zawierających m.in. przepisy prawne celem ich stosowania przy udzielaniu pomocy prawnej oraz realizacji programu profilaktyki uzależnień.

IV Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Współpraca i wspomaganie materialne i organizacyjne instytucji, stowarzyszeń i organizacji rozwiązujących problemy alkoholowe dotyczące profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rehabilitacji osób uzależnionych i ich rodzin pod warunkiem spełniania wymogów merytorycznych.

V Kontrola przestrzegania obrotu napojami alkoholowymi.

Dla lepszego radzenia sobie z problemami alkoholowymi potrzebne są zorganizowane działania prowadzone na szczeblu Gminy lub wsi. Ograniczenie czynników wpływających na wzrost zagrożeń związanych z piciem napojów alkoholowych będzie osiągnięte przez odpowiednie kształtowanie zasad dostępności alkoholu na terenie Gminy Kobiele Wielkie. Corocznie Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadza kontrole punktów sprzedaży alkoholu na terenie Gminy pod kątem przestrzegania zasad sprzedaży i podawania alkoholu zawartych zarówno w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jak i w Gminnym Programie. Przeprowadzanie kontroli konieczne jest dla ujawnienia nieprawidłowości i w razie ich stwierdzenia odebrania zezwolenia nieuczciwym przedsiębiorcom. Każdy przedsiębiorca otrzymujący zezwolenie każdorazowo będzie pouczany o konieczności przestrzegania obowiązujących zasad obrotu alkoholem.

Gmina realizująca zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dążyć będzie do ograniczania dostępności alkoholu poprzez:

1. Kontrole wszystkich podlegających podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży. Kontrolę przeprowadzają osoby upoważnione przez Wójta Gminy.
2. Kontrole obiektów handlu detalicznego i zakładów gastronomicznych pod kątem przestrzegania przepisów zabraniających reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz zabraniających sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajduje się w stanie nietrzeźwości, osobom do 18 lat, na kredyt lub pod zastaw.
3. Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych.

Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Pozyskiwanie informacji o uzależnieniach mieszkańców gminy oraz o występującej przemocy w rodzinie, o obszarach, w których występuje szczególne nasilenie zjawiska alkoholizmu, zasobach, placówkach i organizacjach zajmujących się rozwiązywaniem problemów uzależnień.
2. Podejmowanie czynności w zakresie procedury przygotowawczej związanej z zadaniami ustawowymi tej Komisji, w tym czynności związane z przygotowaniem wniosku do sądu w sprawie orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
3. Kierowanie osób nadużywających alkoholu na badania przez lekarzy biegłych.
4. Finansowanie kosztów lekarzy biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia alkoholu.
5. Inicjowanie postępowań opiekuńczych w sprawach dzieci z rodzin alkoholowych.
6. Współpraca z właściwymi komórkami Policji w celu diagnozowania oraz zapobiegania zjawiskom patologii i przemocy w rodzinie.
7. Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia w stosunku do podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż podawanie napojów alkoholowych.
8. Opiniowanie wniosków na sprzedaż i podawania napojów alkoholowych.

9. Podejmowanie działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, profilaktyki szkolnej i rodzinnej oraz pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.
10. Udział w szkoleniach dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie pomagania rodzinom z problemem alkoholowym w szczególności w zakresie przemocy w rodzinie.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w pracach komisji ustala się w wysokości 16% minimalnego wynagrodzenia krajowego z zaokrągleniem do pełnego złotego .

Zasady finansowania zadań określonych w niniejszym programie.

Finansowanie zadań zawartych w gminnym programie dokonywane będzie w ramach środków pochodzących z rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez prowadzące tę sprzedaż podmioty gospodarcze.

Postanowienia końcowe

Opracowany program jest programem otwartym i może być uzupełniany o nowe zadania wynikające z potrzeb wspólnoty samorządowej oraz wymogów Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wprowadzając nowe zadania należy mieć na względzie możliwości ich finansowania.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Lech Maks
Lech Maks